

Justitsministeriet

Lovafdelingen

Kontor: Strafferetskontoret
Sagsnr.: 2005-730-0246
Dok.: BBB40395

Besvarelse af spørgsmål nr. 17 af 6. april 2006 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og forskellige andre love (Styrkelse af indsatsen for at bekæmpe terrorisme mv.) (L 217).

Spørgsmål nr. 17:

”Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 29/3-06 fra Danske Dagblades Forening, jf. L 217 – bilag 6.”

Svar:

1. Danske Dagblades Forening anfører i den nævnte henvendelse bl.a., at foreningen er yderst bekymret ved tanken om, at regeringens terrorpakke skal blive vedtaget i Folketinget, som den foreligger. Det fremgår videre, at denne bekymring frem for alt retter sig mod ”den omfattende adgang for politiet til uden retskendelse at få indsigt i en lang række oplysninger om borgerne”.

Justitsministeriet skal i den forbindelse bemærke, at lovforslag nr. L 217 alene indeholder ét forslag om, at politiet skal kunne indhente oplysninger uden forudgående retskendelse i tilfælde, hvor der i dag kræves en sådan kendelse. Det drejer sig om lovforslagets § 4, nr. 1, hvorefter luftfartsselskaber på begæring af Politiets Efterretningstjeneste skal udlevere mere standardiserede passageroplysninger til brug for forebyggelse og efterforskning af overtrædelser af straffelovens kapitel 12 og 13. Det bemærkes i den forbindelse, at der efter bestemmelsen i forslaget § 2, nr. 4, om kendelse ”på person” i forbindelse med telefonaflytning mv. vil skulle indhentes forudgående retskendelse som hidtil, idet bestemmelsen alene indebærer ændringer i proceduren ved indhentelse af kendelsen.

Efter forslaget vil adgangen uden retskendelse til standardoplysninger om flypassagerer kun omfatte Politiets Efterretningstjeneste og derfor ikke kunne anvendes af hverken Rigspolitiets øvrige afdelinger eller af politikredsene. Samtidig vil Politiets Efterretningstjeneste alene kunne gøre brug af bestemmelsen til at indhente passageroplysninger i sager om overtrædelser af straffelovens kapitel 12 om forbrydelser mod statens selvstændighed og sikkerhed og kapitel 13 om forbrydelser mod statsforfatningen og de øverste statsmyndigheder mv.

Som det fremgår af pkt. 8.3. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget, svarer forslaget i øvrigt i vidt omfang til den gældende ordning på udlændingeområdet, hvor politiet til brug for ind- og udrejsekontrol ved de ydre Schengen-grænser kan indhente visse passageroplysninger fra luftfartsselskaberne uden retskendelse.

Efter Justitsministeriets opfattelse forekommer det umiddelbart vanskeligt at se begrundelsen for, at forslaget om en vis nærmere afgrænset adgang uden retskendelse til passageroplysninger skulle indebære en risiko for udhuling af mediernes kildebeskyttelse, som det anføres af Danske Dagblades Forening.

2. I henvendelsen anfører Danske Dagblades Forening videre, at der blandt de forslag, som vil kunne skade kildebeskyttelsen, skal fremhæves muligheden for uden dommerkendelse at få adgang til passageroplysninger fra flyselskaberne, den forøgede tv-overvågning af offentlige steder samt logning af teletrafikoplysninger og telefonaflytning.

Med hensyn til forslaget om adgang til passageroplysninger uden retskendelse henvises til pkt. 1 ovenfor.

For så vidt angår det anførte om tv-overvågning henvises til pkt. 7.3. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget og besvarelsene af spørgsmål nr. 27, 28, 84 og 85, hvori der er nærmere redegjort for de ændringer i tv-overvågningsloven, som er foreslået i lovforslagets § 3. Som det fremgår heraf, indebærer lovforslaget ikke, at der vil kunne iværksættes tv-overvågning i videre omfang, end der allerede efter gældende ret er hjemmel til.

Endelig kan Justitsministeriet med hensyn til spørgsmålet om teleudbyderes pligt til at foretage registrering og opbevaring i 1 år af oplysninger om teletrafik (logning) henvises til pkt. 10 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget samt til besvarelsen af spørgsmål nr. 33. Som det fremgår heraf, blev den såkaldte logningsbestemmelse indsat i retsplejelovens § 786, stk. 4, allerede ved anti-terrorpakken fra 2002.

Det bemærkes, at formålet med logningsbestemmelsen i § 786, stk. 4, er at sikre, at teletrafikdata er tilgængelige med henblik på gennemførelse af indgreb i meddelelshemmeligheden, så manglende eller mangelfulde oplysninger hos udbydere af telenet eller teletjenester ikke udgør et efterforskningsmæssigt problem. Det skal således understreges, at logningsbestemmelsen ikke ændrer på retsplejelovens almindelige regler om, hvornår politiet kan få adgang til disse oplysninger ved at foretage indgreb i meddelelshemmeligheden, jf. nærmere om betingelserne herfor i pkt. 4.1. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget. Spørgsmålet om logning vedrører derfor alene tilstedeværelsen af de oplysninger, som politiet vil kunne få adgang til ved kendelse

om indgreb i meddelelseshemmeligheden, forudsat at retsplejelovens betingelser herfor er opfyldt.

Hvad angår logningsbestemmelsen indeholder lovforslaget i øvrigt alene en ændring i en revisionsbestemmelse i anti-terrorlovpakken fra 2002, hvorefter justitsministeren i folketingsåret 2005-06 skal fremsætte forslag om revision af retsplejelovens § 786, stk. 4. I lovforslagets § 6 er denne revisionsbestemmelse foreslået ændret, således at revisionsforslaget skal fremsættes i folketingsåret 2009-10, jf. pkt. 10.2. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

På baggrund af det anførte er det efter Justitsministeriets opfattelse vanskeligt at se, at forslagene vedrørende passageroplysninger, tv-overvågning og revisionsbestemmelsen vedrørende logningsbestemmelsen skulle indeholde ændringer af væsentlig betydning for mediernes kildebeskyttelse.